

دو فصلنامه طب جنوب

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

سال ششم، شماره ۱، صفحه ۱۹-۱۴ (شهریور ۱۳۸۲)

بررسی ریشه ها و نحوه توزیع عصب اوبتوراتور در خارج از عضلات

محمد علی زارع^{۱*}، دکتر محمد اکبری^۲، دکتر محمد بربرستانی^۳، حمید رضا غفاریان شیرازی^۴

کارشناس ارشد گروه آناتومی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

^۲ دانشیار گروه آناتومی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۳ استادیار گروه آناتومی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۴ کارشناس ارشد آمار زیستی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

چکیده:

دانستن موقعیت و الگوی شاخه دادن عصب اوبتوراتور در جراحیهای ترمیمی و توانبخشی که بر روی عضلات انجام می پذیرد، اهمیت پیدا می کند. در مطالعه حاضر ۶۴ نمونه از جسد های فیکس شده انسانی موجود در دانشگاههای علوم پزشکی تهران و بوشهر جهت مطالعه عصب اوبتوراتور مورد بررسی قرار گرفتند. هدف از این تحقیق بررسی مسیر و شاخه های عصب اوبتوراتور می باشد. بعد از تشریح جدار خلفی شکم و سطح داخلی ران، عصب اوبتوراتور مورد بررسی قرار داده شد. عصب اوبتوراتور در تمام موارد از ریشه های قدامی اعصاب کمری دوم تا چهارم منشأ می گرفت و در مجرای اوبتوراتور به دو شاخه قدامی و خلفی تقسیم می شد. شاخه قدامی در تمام موارد از بالای عضله اوبتوراتور خارجی لگن را ترک می کرد. این شاخه در ۳/۱۲٪ یک شاخه ظریف مستقل به ثلث فوقانی داخلی ران می داد. تنه خلفی عصب اوبتوراتور در ۳/۱۲٪ مورد از بالای عضله اوبتوراتور خارجی لگن را ترک نموده و در ۹۶/۸۸٪ مورد از ضخامت عضله اوبتوراتور خارجی عبور می کرد. شاخه مفصلی زانو در ۸۲/۸٪ انتهای دیستال عضله نزدیک کننده بزرگ را سوراخ می کرده و در ۱۷/۲٪ همراه با شریان رانی از کانال هانتور عبور و وارد حفره پوپلیتال می شد. بنا براین نتایج مربوط به ریشه های عصب اوبتوراتور همسان با نتایج حاصل از تحقیق دیگر پژوهشگران می باشد، اما در مورد نحوه عصب گیری عضله ادکتور برویس با یافته های پژوهشهای دیگر همخوانی ندارد و این عضله فقط از شاخه قدامی عصب اوبتوراتور عصب گیری می کند.

واژگان کلیدی: عصب اوبتوراتور، عضلات نزدیک کننده ران، جراحی ترمیمی، آناتومی

* آدرس: بوشهر، خیابان معلم، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده پزشکی، گروه آناتومی، تلفن: ۰۷۷۱-۲۵۲۸۵۸۷-۳۶۳۱، ص.ب: ۳۶۳۱